

Δεοντολογία & Επαγγελματισμός

Σπύρος Κοττώρης MBA, MEd

Φεβρουάριος 2021

Περιεχόμενο εκπαίδευσης

- Επαγγελματική δεοντολογία και ηθική
- Εταιρική κουλτούρα
- Επαγγελματισμός

Γιατί το θέμα της ηθικής και της επαγγελματικής δεοντολογίας είναι σημαντικά;

Μπορεί να χρειαστούν 20 χρόνια για να χτίσεις τη φήμη σου και πέντε λεπτά για να την καταστρέψεις.

Αν το σκεφτούμε αυτό, θα καταλάβουμε ότι το να λειτουργούμε με επαγγελματισμό είναι από τις βασικότερες δεξιότητες.

Ηθική

Η έννοια της ηθικής είναι εξαιρετικά δύσκολο να αναλυθεί και να επεξηγηθεί. Και αυτό γιατί δεν υπάρχει η μια μόνο επιλογή που να είναι ηθική όπως επίσης αυτό που είναι ηθικό για κάποιον μπορεί να είναι ανήθικο για κάποιον άλλον.

Σε ένα συγκεκριμένο περιβάλλον, κοινωνικό ή επαγγελματικό, θα μπορούσαμε να πούμε ότι ηθικό είναι:

«Ποιες ανθρώπινες πράξεις είναι αποδεκτές και ορθές και ποιες ανάρμοστες και λανθασμένες.»

Ηθική

Υπάρχουν δύο είδη ηθικής:

1. Δεοντολογική Ηθική
2. Συνεπειοκρατική Ηθική

Δεοντολογία

1. Δεοντολογική ηθική

Η δεοντολογικού τύπου ηθική λαμβάνει συνήθως τη μορφή συγκεκριμένων/κωδικοποιημένων κανόνων για το ποιες είναι οι ηθικά αποδεκτές πράξεις και συμπεριφορές. Είναι οι ενέργειες που θεωρούνται στο συγκεκριμένο περιβάλλον σωστές.

Συνεπειοκρατία

2. Συνεπειοκρατική Ηθική

Η συνεπειοκρατία είναι «μια από τις κατηγορίες της κανονιστικής ηθικής θεωρίας, που τοποθετεί την ηθική μιας πράξης στις συνέπειες που αυτή παράγει». Συνεπώς, μια πράξη γίνεται αντιληπτή και θεωρείται καλή αν έχει αποτελέσματα ωφέλιμα, και το αντίστροφο αν αυτά είναι επιβλαβή.

Μια φράση που ακούμε στην καθομιλουμένη και παραπέμπει στη συνεπειοκρατική ηθική είναι «ο σκοπός αγιάζει τα μέσα».

Παράγοντες που αλληλεπιδρούν με την ηθική

Η ηθική, ως σύνολο ηθικών αντιλήψεων που τυχαίνει να κυριαρχούν σε μια δεδομένη κοινωνία, δηλαδή με την ανθρωπολογική και περιγραφική έννοια, υπόκειται σε μεταβολές που εξαρτώνται από την κοινωνία στην οποία εφαρμόζεται. Έτσι, παράγοντες που επηρεάζουν το κοινωνικό σύνολο δύναται να επιφέρουν αλλαγές και στο σώμα της ηθικής. Ενδεικτικά αναφέρουμε παράγοντες που μπορεί να επιδράσουν με την ηθική μίας κοινωνίας και αναφέρονται στο περιβάλλον με την ευρεία έννοια:

1. Γεωγραφικό περιβάλλον: Η τοποθεσία μίας κοινωνίας επιδρά στις αξίες που υποστηρίζονται από την ηθική. Άλλο ηθικό προσανατολισμό έχει ένας μεσογειακός λαός από έναν της Βόρειας Ευρώπης.
2. Πολιτισμικό περιβάλλον: Το πολιτισμικό περιβάλλον καθορίζει την ηθική μίας κοινωνίας. Οι κώδικες ηθικής που αφορούν τις κοινωνίες της Κίνας και της Ιαπωνίας είναι διαμετρικά αντίθετοι (αντιδιαμετρικές θέσεις) με αυτούς των Δυτικών κοινωνιών.
3. Τεχνολογικό περιβάλλον: Και η τεχνολογία επηρεάζει την ηθική. Αρκεί να αναλογιστούμε τα τεχνολογικά επιτεύγματα της Βιοτεχνολογίας και της Κλωνοποίησης που απασχολούν αρκετά τους Δυτικούς πολιτισμούς. Σε μία πρωτόγονη φυλή της Αυστραλίας κώδικες ηθικής που αφορούν την κλωνοποίηση φυσικά δεν υφίστανται.

Παράγοντες που αλληλεπιδρούν με την ηθική

Ακόμη και στο ίδιο περιβάλλον όμως η ηθική δεν παραμένει στατική αλλά εξελίσσεται όπως εξελίσσεται και η ίδια η κοινωνία. Στην αρχαία Ελλάδα για παράδειγμα, η χρήση δούλων ήταν ηθικά αποδεκτή στην σύγχρονη όμως εντελώς απαράδεκτη.

Αρκετοί θα υποστήριζαν ότι υπάρχουν κάποιες ηθικές αρχές οι οποίες είναι παγκόσμιες. Πρόκειται για τις πολύ βασικές αρχές που αφορούν την ελευθερία και αρχές όπως αυτή που μας απαγορεύει να βλάπτουμε τους γύρω μας. Τέτοιου είδους βασικές ηθικές αρχές μπορούμε να υποστηρίξουμε ότι είναι όντως παγκόσμιες και σχετίζονται με την ίδια την φύση του ανθρώπου και ισχύουν για κάθε μορφή κοινωνίας. Περιλαμβάνονται σε κείμενα όπως η Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

Επάγγελμα και Επαγγελματισμός

- Το επάγγελμα είναι ένα σύνολο γνώσης και θεωρίας.
- Ο επαγγελματισμός αναλαμβάνει δράση για την υποστήριξη του δημοσίου συμφέροντος. Κάποιος πρέπει να έχει επαγγελματική ικανότητα να ενεργεί επαγγελματικά, να ακολουθεί ένα σύνολο κανόνων και αξιών και να αναπτύσσει συνεχώς τις διαπροσωπικές του δεξιότητες (soft skills).

Επάγγελμα και Επαγγελματισμός

Βασικές δεξιότητες και στάσεις που είναι σημαντικό να διατηρεί ένας επαγγελματίας είναι:

- Ακεραιότητα
- Αντικειμενικότητα
- Λογοδοσία – Ανάληψη ευθυνών
- Εμπιστευτικότητα
- Επαγγελματική συμπεριφορά
- Ανεξαρτησία

Being A Professional: Dale Atkins at TEDxYouth@EHS

Εταιρική Κουλτούρα

Εταιρική κουλτούρα είναι το σύνολο των κοινών αξιών που υπάρχουν σε έναν οργανισμό οι οποίες βοηθούν στις συμπεριφορές των μελών του, στην κατανόηση του σωστού από το λάθος και στην αντιμετώπιση θεμάτων του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος.

Εταιρική Κουλτούρα

Ο κάθε οργανισμός επιλέγει ένα σύνολο αξιών το οποίο καθορίζεται από τη Διοίκηση και επικοινωνείται σε όλα τα επίπεδα. Παραδείγματα αξιών είναι οι παρακάτω:

- Transparency - Διαφάνεια
- Open communication - Επικοινωνία
- Accountability - Λογοδοσία - Ανάληψη ευθυνών
- Integrity - Ακεραιότητα
- Fairness - Δικαιοσύνη
- Independence - Ανεξαρτησία
- Confidentiality - Εμπιστευτικότητα
- Respect - Σεβασμός
- Inclusion & Diversity
- Corporate Responsibility - Εταιρική Ευθύνη

Εταιρική Κουλτούρα

Johnson and Scholes Cultural Web

Ένα μοντέλο που περιγράφει τους παράγοντες που επιδρούν στην κατανόηση της κουλτούρας μέσα στον οργανισμό, είναι το “Johnson and Scholes Cultural Web”.

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας!